

Op de Hoogte

Nieuwsbrief van de Leidse
Binnenstadsgemeente

21 oktober 2018 26^e jaargang

Dienst in de Hooglandse Kerk:

Zondag 21 oktober 2018, 10.00 uur.
Voorganger: ds. D. Verboom
Organist: Willeke Smits

Collecte:

1e rondgang: Diaconie
2e rondgang: Prot. gemeente Leiden
Deurcollecte: Kosten predikanten en
kerkelijk werkers

Vieren:

Zondag 21 oktober, ds. Dennis Verboom. Marcus 10 : 32 – 45 over de zonen van Zebedeüs en een goede plek in de hemel.

Zondag 28 oktober, ds. Joep Van den Berg, Voorhout

Zondag 4 november, ds. Margreet Klokke, Gedachtenisdienst.

De Leidse Cantorij o.l.v. Hans Brons verleent muzikale medewerking.

In deze Op de Hoogte:

- *Van de predikant*
- *Platform 'GroeneKerk'*
- *Schuif maar aan...*
- *Kerkenraadsdag LBG*
- *Duurzame stap*

Kliederkerkteam zoekt versterking!

Autodienst: wie stapt in?

Cantatedienst

Bericht uit Indonesië

Agenda

Zondag 28 oktober, 19.00 uur

Cantatedienst in de Pieterskerk

Uitgevoerd wordt

Cantate BWV 106 van J.S. Bach:

'Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit'

door Collegium Musicum o.l.v. Gilles Michels

Liturg: ds. Margreet Klokke

Van de predikant

Gedachtenisdienst

Anders dan u gewend bent wordt de gedachtenisdienst gehouden op zondag 4 november, de zondag die het dichtst bij Allerzielen

ligt. Rond die tijd wordt er ook in de media en op de begraafplaatsen aandacht gegeven aan de gedachtenis van de gestorvenen.

Het is goed om daar als kerk bij aan te sluiten. Bovendien wordt er in de LBG altijd avondmaal gevierd op de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Twee rituelen in één dienst is al snel te veel, als we rekening houden met de dienst van de LSE die om 11.45 uur begint. In de gedachtenisdienst worden de namen genoemd, van de mensen die in het afgelopen jaar overleden zijn. Wanneer er iemand is, van wie u graag wilt dat hij of zij genoemd wordt, bent u van harte uitgenodigd om daarover contact op te nemen met mij.

Cursus 'Liturgie voor liefhebbers' en gemeenteavond

Op dinsdag 30 oktober begint de cursus 'Liturgie voor liefhebbers'. Er heeft zich al een tiental mensen voor opgegeven. Er kunnen nog wel tien deelnemers bij! Nu ik al een tijdje meedraai in de Hooglandse kerk, vind ik het fijn om met u een gesprek te hebben over liturgie. Wat doen we, als we liturgie vieren? In welke traditie staat de Leidse Binnenstadsgemeente? Hoe gaan we om met de traditie van de eeuwen? Welke betekenis heeft de viering van het avondmaal? Hoe verhouden de

gewoontes van de LBG in de stille week rond avondmaal zich met de traditie van de kerk in zijn geheel?

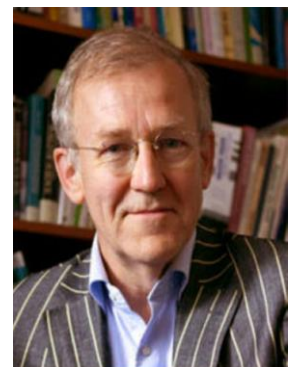
Op 13 november is daarover ook een gemeente-avond. Houdt u die avond vast vrij? Ik hoor graag wat voor u van waarde is in de vieringen van de stille week.

Met een hartelijke groet!
ds. Margreet Klokke

Hoe groen is ons geloof?

Op donderdag 25 oktober is er om 20.00 uur in het Hooglandse Huys (ingang Moriaansteeg/Hooglandse Kerkgracht) een bijeenkomst van de Groene Kerken in Leiden. Prof. Dr. Jan Boersema houdt een lezing over de vraag hoe groen ons geloof is.

Over milieu en duurzaamheid wordt vaak in economische en technologische termen gedacht en gesproken, maar van oudsher is het volgens prof. Jan Boersema een

cultureel en religieus vraagstuk. Daarom zal ook de oplossing van de problemen niet lukken zonder een levensbeschouwelijke kern.

Wat heeft het protestants christendom dan te bieden? In Genesis 1 en 2 lijkt de mens als heerser boven de schepping te worden geplaatst. Samen met het - ook christelijke - vooruitgangdenken hebben die teksten eerder tot aantasting van natuur en milieu aangezet dan tot duurzaamheid. Hoe moeten we dit lezen? Zijn er andere aanknopingspunten in de

Bijbel? Staan we voor een nieuwe fase in de geschiedenis en moeten we het vooruitgangdenken loslaten? Is nulgroei de beste optie? Of is zo iets als groene groei mogelijk? Bestaat er een duurzame stofwisseling met de planeet waarin ook de biodiversiteit een plek heeft? En zo ja, wat kunnen we daar zelf als gelovigen aan bijdragen?

Jan J. Boersema is hoogleraar 'grondslagen van de milieu wetenschappen' aan de Leidse universiteit. Hij studeerde biologie en promoveerde in de theologie.

Ter toelichting:

De vijf geloofsgemeenschappen binnen de Protestantse gemeente Leiden zijn in oktober 2016 lid geworden van het Platform *GroeneKerken* van de PKN. Duurzaamheid staat sindsdien centraal in het beleid. *EnergiekLeiden* heeft voor de afzonderlijke gebouwen energierapporten opgesteld. Dit jaar is € 50.000,- uitgetrokken voor het realiseren van de eerste duurzaamheidsprojecten. Die lijn wordt de komende vijf jaar doorgetrokken. Tijdens een vervolgbijeenkomst op 24 januari 2019 zullen de aanpak en de concrete projecten centraal staan.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Cent van Vliet, voorzitter van de *GroeneKerken* in Leiden.
Telefoon: 06-13577348

Uitnodiging: 'Schuif maar aan'

In de folder voor het nieuwe kerkelijk seizoen 2018-2019, die recent is uitgereikt, is onder het kopje 'Kerk in de stad, Ontmoeting door de week' het project 'Schuif maar aan' opgenomen.

Het is de bedoeling dat alleenstaanden en mensen met weinig contacten in

een bredere kring op te nemen rond een maaltijd bij iemand thuis. We hebben inmiddels voldoende 'huiskamers' voor dit seizoen gevonden. Het is wel een uitdaging en soms zelfs een dilemma om de doelgroep te bereiken. Twee weten meer dan één en driehonderd weten véél meer. Vandaar onze vraag: weet u iemand die we zouden kunnen benaderen?

Het betreft nog geen aanmelding, maar de voorbereiding daarop. U kunt een naam, adres en telefoonnummer doorgeven aan Jan Hulzinga en Ruurd Salverda. Bij voorkeur stuurt u een mail naar: LBGSchuifmaaraan@gmail.com of belt u tussen 19.00-20.00 uur naar 06-46073833. U kunt ook de voicemail inspreken. Met de gegevens zullen we vertrouwelijk omgaan.

Nieuw is dat er gasten actief geworven gaan worden. Daarnaast zal, net als vorig jaar, ook aan andere gemeenteleden de gelegenheid worden geboden aan dit project deel te nemen. U wordt via Op de Hoogte geïnformeerd.

Vriendelijke groet,
Jan Hulzinga en Ruurd Salverda

Kerkenraadsdag LBG

verslag

De kerkenraad heeft op 13 oktober gesproken over het heilig avondmaal en de contouren voor een kerkenraad nieuwe stijl. De bijeenkomst van een dergelijk beraad is meestal 'buitenshuis', dit keer in 'De Stal' op het Kaageiland.

Deze schitterende locatie komt nog meer tot z'n recht op deze zonovergoten dag. Een ideale omgeving voor verdieping en oriëntatie.

De besluitvorming doen we meestal in de vertrouwde omgeving van de Hooglandse kerk.

Heilig avondmaal

Er is een cursus 'Liturgie voor liefhebbers', een gemeenteavond over dit onderwerp en een afsluitende bijeenkomst 'Zingen met Willeke'. Zie de bijdrage van ds. Margreet Klokke.

Aan het begin van de kerkenraadsdag geeft onze predikant een toelichting op de oorsprong en betekenis van het avondmaal. Daarbij staan vijf aspecten centraal: dankzegging aan de Vader, gedachtenis van de Zoon, aanroeping van de Geest, gemeenschap van de heiligen (= aanwezigen, ook zij die

reeds gestorven zijn) en de maaltijd van het Koninkrijk.

We wisselen hierover onze persoonlijke ervaringen uit en gaan dieper in op enkele liturgische aspecten zoals de taken van de diakenen, de nodiging, het moment van collecteren, de voorbeden, de lofzegging en de vredegroet. We laten het antwoord op de vraag 'hoe vaak vieren we avondmaal' nog even rusten.

Daarna gaan we specifiek in op de vieringen in de stille week. Het avondmaal op donderdagavond heeft een duidelijke liturgische onderbouwing. De vieringen op Goede Vrijdag in de HK zijn meegenomen uit de traditie van één van de geloofsgemeenschappen bij het ontstaan van de LBG. In veel kerken wordt op Goede Vrijdag geen avondmaal gevierd. We hebben de achtergronden, motieven en de praktische invulling met elkaar gedeeld. Over dit belangrijke onderwerp gaan we graag met de leden van de gemeente in gesprek. Daar is de bijeenkomst van 13 november voor bedoeld.

Kerkenraad nieuwe stijl

De organisatie van de landelijke kerk is sterk vereenvoudigd. De leidraad daarbij is het rapport 'Waar een woord is, is een weg', waarin het gaat om 'geloof, gemeenschap en maatschappelijke relevantie'. Ook binnen de PKN krijgt het onderwerp 'kerkenraad nieuwe stijl' de komende tijd volop aandacht. Op onze vergaderlocatie op het Kaageiland staan vier vragen centraal:

Wat is de positie van de kerkenraad ten opzichte van de verschillende activiteiten in de gemeente?

*Hoeveel bijeenkomsten zijn nodig?
Hoe voorkomen we dubbelingen met
de verschillende raden en groepen?*

Aan welke samenstelling denken we?

*Hoe en met wie vullen we de
bemensing in?*

We constateren dat alle activiteiten voor dit seizoen in een overzichtelijke folder staan. In de gesprekken komen de volgende punten naar voren.

We vragen alle beraden, groepen en kringen voor de zomer kort aan te geven wat de plannen voor het nieuwe seizoen zijn, inclusief de financiële aspecten. Aan het begin van het seizoen organiseren we een informeel samenzijn om elkaar te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Een moment dat alle vrijwilligers voor kerkelijke activiteiten bij elkaar zijn, lijkt ons een uitstekend idee.

Er is een pastorale en diaconale raad. Het zou nuttig zijn alle activiteiten voor jeugd- en jongeren in een jeugdraad onder te brengen. Datzelfde geldt voor de cursussen en groepen (cursusraad?). Geen bureaucratie, maar één of hooguit twee keer per jaar bij elkaar.

De kerkenraad zal verder nagaan of het aantal bijeenkomsten kan worden verminderd. Dat vraagt om nadere afspraken wie verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken.

Els Krijger is onze nieuwe doopouderling. Daar zijn we blij mee. Er is nog een vacature voor de diakenen waarvoor een profiel wordt opgesteld. Ten slotte constateren we dat voor één

derde van de kerkenraadsleden volgend jaar de termijn er op zit. We gaan via oriënterende gesprekken vast op zoek naar mogelijke vervangers. Suggesties zijn welkom.

De dag zijn we begonnen met 'Wij leven van de wind' en we sluiten af met 'Aan U behoort, o Heer der heren, de aarde en haar wel en wee'. Wat is gezamenlijk zingen toch verrijkend.....

Cent van Vliet

Weer een duurzame stap gezet Tochtdeur ingang winterkerk

foto: Niek Bavelaar

Vorige week is een automatische tochtdeur geplaatst bij de ingang van de Winterkerk aan de Nieuwstraat. Hiermee wordt de toestroom van koude lucht naar de kerk aanzienlijk verminderd. Dit zal een duidelijk effect hebben op de energierekening. Het project wordt gefinancierd uit het budget dat de PgL voor duurzaamheid beschikbaar heeft gesteld. Eerder zijn de kieren en gaten in de afscheiding tussen de zomerkerk en winterkerk gedicht. Nog dit jaar zal de verlichting in het Hooglandse Huys worden voorzien van led-lampen en zullen automatische schakelingen in de toiletten worden

aangebracht. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor grotere isolatieprojecten.

De commissie Groene Hooglandse kerk heeft daarover op 10 oktober - de dag van de duurzaamheid - vergaderd. Ideeën zijn altijd welkom!

Kliederkerkteam zoekt versterking!

Regelmatig zien jullie berichtjes voorbij komen over de kliederkerk.

Een zaterdagmiddag waarop kinderen tot 12 jaar met hun ouders of andere belangstellenden samen een bijbelverhaal kunnen ontdekken en vieren, afgesloten met een gezamenlijke maaltijd. Deze middagen worden vijf maal per jaar georganiseerd en zijn inspirerend voor zowel het organiserend team als de deelnemers. Momenteel zijn we op zoek naar versterking van ons team. Dus vind je het leuk om met kinderen bezig te zijn, of om een beperkte taak te hebben in de kerk, dan is dit misschien iets voor jou!

Ben of ken je bijvoorbeeld een **enthousiast thuiskok**, die het leuk lijkt om een of meerdere keren per jaar voor een grotere groep eten te verzorgen? Dan kunnen we je hulp erg goed gebruiken!

Ga je graag naar de sportschool, maar vind je prima om op zaterdag in de namiddag ook nog een **kleine workout** te hebben? Dan ben je de aangewezen persoon om aan het begin of eind te helpen bij neerzetten of opruimen van stoelen en tafels.

Ben je creatief met beeld en taal en droom je van een baan als **grafisch ontwerper**? Dan ben je van harte welkom om aansprekende nieuwe flyers te ontwerpen.

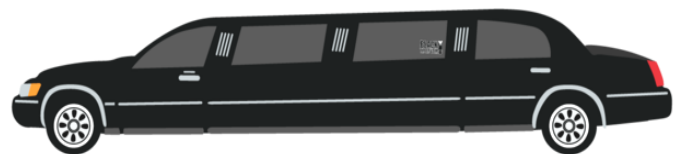
Tot slot zoeken we een **organisatorische duizendpoot**, die het leuk vindt om in het kernteam mee te denken en te organiseren! Mocht er nu niets voor je bijzitten, maar je talenten bezitten waar wij nog niet aan gedacht hebben, schroom niet! Nieuwe mensen en ideeën zijn altijd welkom!

Heb je nog vragen of ben je meteen enthousiat, dan kun je ons altijd aanspreken. Of stuur een email of bel geheel vrijblijvend naar Emmie: jeugdwerk@leidsebinnenstads gemeente.nl of 0650842864

*Hartelijke groeten,
Jan en Esther van de Kamp, Jenny de Boer,
Suzanne Bleeker, Maartje Nolles en Emmie
Kaljouw*

Autodienst

Bent u niet meer helemaal goed ter been en heeft u vervoer nodig wanneer u de zondagse kerkdienst in de Hooglandse kerk wilt bezoeken? Neemt u dan contact op met ons gemeentelid Jan Wolzak. Hij of een collega zorgt er dan voor dat u in de gelegenheid wordt gesteld om de dienst bij te wonen.

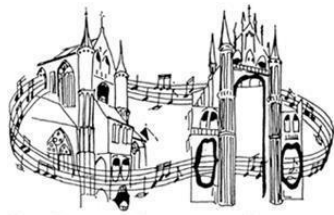

U kunt bellen:

06-20355186 of een e-mail sturen:
jan.wolzak@gmail.com

Cantatedienst

De eerste
cantatedienst van
het seizoen
2018-2019 vindt
plaats op zondag
28 oktober, om 19.00 uur in de
Pieterskerk.

Collegium Musicum voert onder leiding van Gille s Michels cantate BWV 106 uit: Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit. Solisten zijn sopraan Wendy Roobol, alt Annette Vermeulen, tenor Leon van Liere en bas Johan Vermeer. De liturg bij deze dienst is ds. Margreet Klokke, predikant van de Leidse Binnenstadsgemeente en voor het bijzonder kerkenwerk.

Johan Sebastian Bach heeft deze cantate op 22-jarige leeftijd geschreven. Mogelijk is dit de vroegste cantate die van Bach bekend is, met een ongebruikelijke instrumentale begeleiding door twee blokfluiten en twee viola da gamba's. De grote Bachkenners Albert Schweitzer en Alfred Dürr hebben veel waardering voor deze cantate. Schweitzer noemt BWV 106 een van de mooiste cantates van Bach.

De Donderdagochtendkring

De donderdagochtendkring is inmiddels aan haar 12de seizoen begonnen. Voor de periode tot kerst staat nog het volgende op het programma:
1 November Dick van Broekhuizen over 'Beeldhouwwerken' en 22 November: Jan Peter Loof over 'Mensenrechten'. Iedere donderdagmorgen van 10-12 in het Hooglandse Huys. Ook als u eens een keertje wilt komen kijken, luisteren

en meepraten, bent u van harte welkom. Wel graag even bij mij melden, (boersema@cml.leidenuniv.nl)

Jan J. Boersema

De volgende **Kliederkerk** staat gepland voor zaterdag 17 november. Opgeven kan via de facebookpagina <https://www.facebook.com/KliederkerkLeiden/> of de email jeugdwerk@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Bericht uit Indonesië

*Beste allemaal,
Het heeft even geduurd maar nu zijn we in Indonesië!*

*Het zijn hier ware 'tropenjaren':
we beleven elke dag als twee, en dan bij terugkeer voor de 3e keer.*

Het afscheidsgeschenk hebben we dus ver-3-voudigd. Het besef dat deze reis ons zó werd gegund maakt ons nog eens dubbel blij hier. De natuur, de cultuur, de sfeer, de samenlevings- en omgangsvormen, de tolerantie van de godsdiensten en de indrukwekkende oude tempels.

Zeg gerust "de reis van ons leven".

*Hartelijke groet van
Ad en Kathelijne*

Herfst

*Met elk blad dat valt,
valt meer licht op de aarde,
komt meer uitzicht vrij.*

*Met elk blad dat valt,
staan wij scherper getekend,
valt meer hemel ons bij.*

Jaap Zeilstra

Agenda

24 oktober	Kern-cursus	20.15 uur	Hooglandse Huys
28 oktober	Cantatedienst	19.00 uur	Pieterskerk
30 oktober	Cursus Liturgie voor Liefhebbers	20.15 uur	Hooglandse Huys
30 oktober	Leerhuis	20.00 uur	Hooglandse Huys
1 nov.	Donderdagochtendkring	10.00 uur	Hooglandse Huys
6 nov.	Moderamen	20.00 uur	Hooglandse Huys
11 nov.	Clustervesper	19.00 uur	Marekerk

De volgende Op de Hoogte...

De volgende **Op de Hoogte** komt uit op **zondag 4 november**
Kopij kunt u bij de redactie inleveren tot **maandagavond 29 oktober**

De website van de Leidse Binnenstadsgemeente:

www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Deze en vorige 'Op de Hoogten' zijn op de website na te lezen:

www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Cluster Binnenstad

Zondag 11 november 19.00 uur Marekerk

Vesper, met medewerking van Schola en de Leidse cantorij

Redactie Op de Hoogte: Aad Hamoen, Wim Timmers, Hetty Veldhuyzen van Zanten
Bijdragen en mededelingen ontvangen we graag op het e-mail adres:

Opdehoogte@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Postadres: Carneoolstraat 32, 2332 KB Leiden

predikant: Ds. M.R. Klokke,

Jeruzalemhof, Kaiserstraat 49, huisje 11, 2311 GV Leiden, tel.: 06-48228505

email: klokke@leidsebinnenstadsgemeente.nl